

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de Fi de Grau Resum executiu

El procés de negociació del Brexit sobre els drets de residència dels ciutadans britànics i europeus

Autor: Marc Egea Pérez

Tutora: Nuria Font Borrás

Data: 20 de maig del 2019

Grau en: Ciència Política i Gestió Pública

- Resum executiu

Després de la victòria del Brexit al referèndum celebrat el 23 de juny de 2016 al Regne Unit, s'han estat debatent totes les conseqüències que tindrà aquesta sortida del Regne Unit de la Unió Europea. L'objecte d'estudi d'aquest treball es basa a estudiar el procés negociador del Brexit sobre els drets de residència dels ciutadans britànics i europeus. L'objectiu d'aquest estudi és contestar a la següent pregunta de recerca: Quin ha sigut el comportament dels diversos actors durant la negociació del Brexit pel que fa als drets de residència dels ciutadans britànics que resideixen a altres països de la Unió Europea i dels ciutadans europeus que resideixen al Regne Unit?

Pel que fa al context del procés negociador, l'estudi abasta un període d'aproximadament dos anys. Començarà amb l'activació per part del Regne Unit de l'article 50 del Tractat de la Unió Europea a finals de març del 2017 fins a l'aprovació per part del Consell Europeu d'una pròrroga per allargar el Brexit fins a l'octubre del 2019.

El procés negociador està format per dues fases. La primera consistirà a proporcionar seguretat jurídica i minimitzar les pertorbacions dels ciutadans, empreses i socis internacionals. Un cop el Consell Europeu consideri que s'han obtingut avenços significatius en els aspectes a tractar en la primera fase, la segona consistirà a establir el marc de les relacions futures entre la Unió Europea i el Regne Unit. Pel que fa als drets de residència, aquests tindran un paper important durant la primera fase de la negociació, ja que a la segona fase només apareixeran les conclusions arribades durant la primera fase a l'Acord de Retirada. L'estat actual de la negociació es troba en la segona fase encara, a causa de la pròrroga fins al 31 d'octubre del 2019 pel bloqueig del Parlament britànic sobre l'Acord de Retirada acordat entre els dos actors negociadors.

En el marc teòric es fa una aproximació teòrica sobre les negociacions internacionals. Es pot fer una distinció entre una negociació asimètrica o simètrica. El factor del poder és el més important i determina en gran part el resultat de la negociació. També es pot fer una distinció entre l'actitud negociadora dels diferents actors. Aquesta actitud negociadora pot ser suau o dura, determinada per factors culturals, ideològics o identitaris.

El Regne Unit, com a actor negociador, es pot considerar un negociador dur a causa de diferents factors culturals com és la seva ideologia conservadora, el seu sistema majoritari o la poca socialització dels valors europeus. Per l'altra banda, la Unió Europea es podria considerar un negociador suau degut a el seu sistema proporcional i perquè és una institució que representa als 27 Estats membres.

Aquest estudi es tracta d'un estudi qualitatiu en el qual s'han utilitzat diferents informes, declaracions, documents oficials i articles acadèmics. L'estudi tractarà de relacionar el context amb el marc teòric per poder respondre a la pregunta de recerca.

Si s'analitza la visió general del procés negociador, la relació de poder que hi ha entre els dos actors negociadors és asimètrica i, per tant, el tipus de negociació també ho és. Però tot i aquesta relació de poder desigual, el Regne Unit actua amb una estratègia negociadora dura sota una posició de poder inferior. En canvi, la Unió Europea utilitza una estratègia o actitud negociadora suau tot i que és l'actor amb més poder.

Pel que fa al procés negociador sobre els drets de residència, la relació de poder canvia envers la visió general de la negociació. La relació de poder entre els dos actors és més igualitària, per tant, la negociació que es porta a terme podria considerar-se simètrica. En l'estratègia o actitud negociadora també hi ha un canvi, el Regne Unit utilitza una estratègia negociadora suau a causa de la seva posició igualitària amb la Unió Europea, que aquesta última es manté en la seva estratègia negociadora suau en aquesta negociació.

Responent a la pregunta de recerca, en l'estudi s'ha pogut observar com el comportament dels dos actors negociadors canvia segons el marc negociador. La relació de poder es torna simètrica en el marc negociador sobre els drets de residència i l'actitud del Regne Unit canvia a una estratègia més suau per la relació de poder més igualitària amb la Unió Europea. Aquesta simetria en la negociació ha afavorit el consens ràpid i efectiu en les negociacions sobre els drets de residència però en la visió general, el Brexit es troba bloquejat per l'actitud negociadora dura per part del govern dividit del Regne Unit. Per últim, sobre els drets de residència, el dret de lliure circulació, a causa de la poca claredat i poca seguretat jurídica en l'Acord de retirada, es podria considerar com un punt dèbil de la Unió Europea, ja que en aquest aspecte es poden trobar confrontats els interessos d'alguns Estats membres.